

Česká zemědělská univerzita v Praze
Technická fakulta

Laboratorní práce

Speciální senzorika

Pyrometr a termokamera

Autor: Josef Kořínek

2. ledna 2023

1. Zadání

- Porovnejte výsledky měření teploty pomocí pyrometru a pomocí termokamery
- Vypracujte protokol dle vzoru, který naleznete v kurzu předmětu na moodle.czu.cz
- Výsledky uveďte graficky a tabelárně

2. Princip fungování senzoru

Základním principem **pyrometru** je, že měří teplotu objektu snímáním tepelného záření vyzařovaného z objektu, aniž by se ho dotkl. Zaznamenává úroveň teploty v závislosti na intenzitě vyzařovaného záření. Pyrometr se skládá ze dvou základních součástí, jedna z nich je optický systém a druhou jsou detektory. Optickým systémem je energie vyzařovaná objektem usměrňována do detektoru citlivého na vlny tepelného záření. [1]

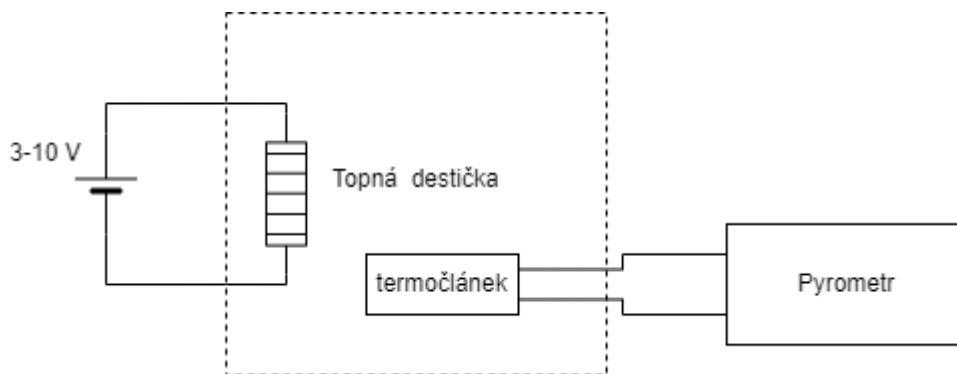
Termokamera skrze optiku nasměřuje tepelné záření na bolometrické detektory pracující na principu teplotního roztažnosti. Bolometr je vlastně teploměr integrovaný na mikro-můstku. [2]

3. Postup měření

Po zapojení dle schématu a připojení na zdroj 3 V byla na pyrometru a termokameře nastavena emisivita **0,4**. Následně byla teplota topné destičky změřená pomocí termočlánu porovnána s teplotou, kterou ukazoval pyrometr a termokamera. Postup byl opakován pro hodnotu emisivity **0,6**, **0,8** a **1**. Na přístrojích byla nastavena taková emisivita, která měla nej přesnější hodnotu.

Posléze byla hodnota napětí měněna a zaznamenány hodnoty (změřené termočlánkem, termokamerou a pyrometrem) pro daná napětí do tabulky.

4. Schéma zapojení

Obr. 1 Schéma zapojení pyrometru a termočlánu

5. Použité přístroje

Číslo	Název	Typ	Sériové číslo
1.	Pyrometr	summit sir10b	17704020004
2.	Termokamera	Flir I7	
3.	Zdroj	LW-K3010D	211101995

Tab. 1 Seznam použitých přístrojů

6. Použité senzory

Číslo	Typ
1.	Termolab č.310-08/A

Tab. 2 Seznam použitých senzorů

7. Zpracování dat

Emisivita [ε]	Teplota izolepy [°C]	Teplota změřená termočlánkem [°C]
0,4	24,9	23,2
0,6	23,8	22,8
0,8	23,4	22,7
0,99	23,1	23,1

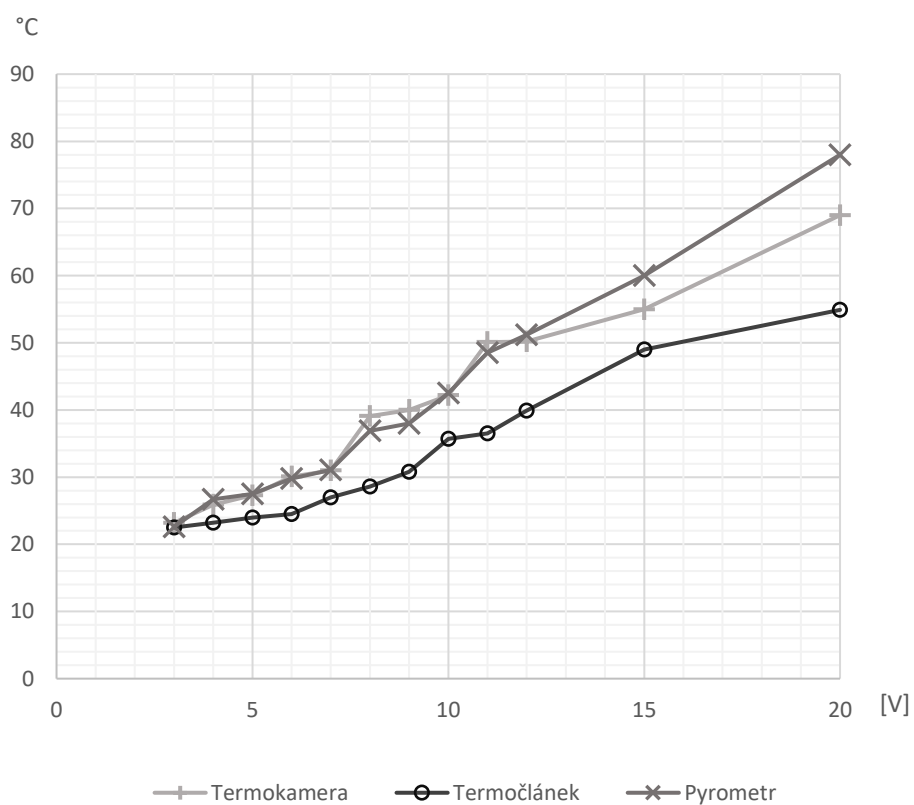
Tab. 3 Zjištění emisivity pro pyrometr

Emisivita [ε]	Teplota izolepy [°C]	Teplota změřená termočlánkem [°C]
0,4	28	22,5
0,6	24,8	23,1
0,8	23,5	22,8
1	22,8	22,3

Tab. 4 Zjištění emisivity pro termokameru

Napětí [V]	Teplota [°C]		
	Termokamera	Termočlánek	Pyrometr
3	23,2	22,5	22,6
4	25,9	23,2	26,7
5	27,3	24	27,5
6	30,1	24,5	29,8
7	31	27	31,1
8	39,1	28,6	36,9
9	40	30,8	38
10	42,2	35,7	42,5
11	50,1	36,5	48,5
12	50,2	39,9	51,2
15	55	49	60
20	69	54,9	78

Tab. 5 Změřené hodnoty termokamery, termočláneku a pyrometru

Graf 1 Porovnání měřených teplot termokamery, termočláneku a pyrometru

8. Závěr

Z grafického znázornění vyplívá, že hodnoty bezkontaktních senzorů byly vyšší a sobě si podobnější. Během měření bylo vypořádováno, že hodnoty termočlánku kolísají a jejich odečítání je nepřesné. Proto můžeme konstatovat, že měření termočlánkem je nevyhovující objektivnímu posuzování skutečnosti. Dále bylo v místnosti celkem chladno a průvan vzduchu, což taktéž zkomplikovalo měření teploty.

9. Zdroje

- [1] *What is Pyrometer? - Definition, Working Principle & Types - ElectricalWorkbook* [online]. [vid. 2023-01-03]. Dostupné z: <https://electricalworkbook.com/pyrometer/>
- [2] TISSOT, J. L., C. TROUILLEAU, B. FIEQUE, A. CRASTES a O. LEGRAS. Uncooled microbolometer detector: Recent developments at ULIS. *Opto-Electronics Review* [online]. 2006, **14**(1), 25–32 [vid. 2023-01-03]. ISSN 18963757. Dostupné z: [doi:10.2478/S11772-006-0004-2/PDF](https://doi.org/10.2478/S11772-006-0004-2/PDF)